

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 25P/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421200092
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jankola
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2023:1421200092.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, sudcom JUDr. Miroslavom Jankolom, vo veci starostlivosti o maloleté deti: N. a K., obe bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov - matka: Z. a otec: Z. o návrhu otca na zníženie výživného, takto

r o z h o d o l :

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného zamietá .
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 14.01.2021 domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti na maloleté deti, a to z dôvodu, že v tom čase bol vo výkone trestu odňatia slobody a nemal naštrených toľko finančných prostriedkov, žeby dokázal súdom určené výživné, spolu vo výške 300,- €, platiť. Poukázal aj na to, že okrem týchto dvoch detí má vyživovaciu povinnosť aj na maloletého S. kde hradí 170,- € a zároveň má ďalšie maloleté dieťa, ZB. ktorá sa narodila XX.XX.XXXX.

2. Podaním doručeným súdu dňa 22.02.2021 sa matka vyjadrila k návrhu otca a uviedla, že nesúhlasí so znížením jeho vyživovacej povinnosti na maloleté deti, keďže výživné na ne neplatil ani keď bol na slobode. Matka poukázala na to, že ide o dospievajúce deti, na ktoré výdavky sú stále vyššie. Uviedla tiež, že podľa jej vedomostí nehradí výživné ani na syna S., preto jeho matka bola nútená podať návrh na exekúciu. Matka poukázal aj na to, že fakt, že je otec maloletých detí vo výkone trestu odňatia slobody neznamena, že deti začnú menej jesť, či prestanú rásť.

3. Otec vo vyjadrení zo dňa 13.07.2021 uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody bol od 02.10.2020 do 10.06.2021, následne bol prepustený do domáceho väzenia, pričom nemal žiadny príjem.

4. Otec na pojednávaní dňa 01.02.2023 uviedol, že na návrhu naďalej trvá, aj keď už je na slobode od 04.12.2022 nemá ani náramok z trestu domáceho väzenia, avšak výživné nemá z čoho uhrádzať. Otec uviedol, že pracuje v B. a jeho príjem je okolo 750,- € za mesiac. Má 4 vyživovacie povinnosti, okrem týchto dvoch detí sa stará o 2 ďalšie, ktoré s ním a partnerkou žijú v prenajatom byte. Partnerka je na materskej s 2 mesačným dieťaťom. Nájomné na 3-izbový byt platia 700,- €. Aktuálne otec žiadne výživné na maloleté deti neplatí, niečo mu na výživné strháva exekútor. Otec uviedol, že pred tým podnikal ako B.. Hľadá si novú prácu, aby mohol aspoň nejaké výživné platiť. Otec by mal mať ešte jedno dieťa ku ktorému uviedol, že nevie či je to jeho dieťa, nevidel ho odkedy mal 2 mesiace, ani nevie koľko má rokov. S maloletými deťmi býva v kontakte, stretávajú sa nepravidelne, telefonujú si, chodia s nimi na futbal, pričom poukázal na to, že tam niekedy za lístky nechá aj 100,- €. V prípade ak mu chýbajú peniaze na nájom, pomáha mu finančne jeho matka. Otec požadoval zníženie výživného aspoň na sumu 100,- až 120,- €.

5. Matka na pojednávaní dňa 01.05.2023 uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, výživné otec naplatil ani keď mal 2 a následne 3 deti. Určitú časť výživného jej v čase keď nastupoval na výkon trestu odňatia slobody zaplatila jeho partnerka, potom už nebolo platené nič. Istú časť matke platí exekútor v rôznych sumách.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 01.02.2023 uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, keď vzhľadom na vek detí je výživné upravené už tak pomerne nízko a deti majú svoje potreby, ktoré je potrebné zabezpečiť.

7. Rozsudkom č.k. 25P/130/2017-57 zo dňa 29.11.2017, právoplatným dňa 13.12.2017, boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na úhradu výživného na každé z maloletých detí vo výške 150,- € mesačne. Otec v tom čase pôsobil ako T. a dosahoval príjem 1.400,- až 1.500,- € brutto.

8. Trestným rozkazom vydaným tunajším súdom pod č.k. 3T/20/2020-86 zo dňa 29.05.2020, bol otec uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov nepodmienečne. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Nt/8/2021 - 136 zo dňa 10.06.2021 odvolací súd premenil zvyšok trestu podľa § 53 ods. 3 Trestného zákona na trest domáceho väzenia vo výmere 5 mesiacov a 21 dní.

9. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom rodičov a oboznámením sa listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a spismi, ktoré boli vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 25P/130/2017 a 3T/20/2020.

10. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti nie je dôvodný. V prvom rade súd poukazuje na fakt, že otec návrh podal primárne z dôvodu, že v čase keď ho podával bol vo výkone trestu odňatia slobody, následne vykonával trest domáceho väzenia, a to do 04.12.2022, kedy fakticky nemal žiadny príjem. Súd tieto dôvody na zníženie výživného nepovažoval za relevantné, nakoľko výkon trestu odňatia slobody, ako ani trestu domáceho väzenia,

ktoré mu boli udelené v dôsledku neplnenia si vyživovacej povinnosti (čo vyplýva zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 3T/20/2020), nemožno vyhodnotiť v jeho prospech a otec si musí uvedomiť, že má voči maloletým deťom zákonnú povinnosť, pričom výživné vo výške 150,- € na každé z maloletých detí vo veku takmer 15 rokov stále nie je dostatočným vykompenzovaním výlučnej osobnej starostlivosti matky.

14. Súd poukazuje na to, že k zníženiu výživného na maloleté dieťa možno pristúpiť iba z vážnych dôvodov, keď povinný rodič jednoznačne preukáže, že z objektívnych dôvodov, napr. pre nepriaznivý zdravotný stav, nie je schopný určiť výživné platiť. Takúto objektívnu skutočnosť otec v konaní nepreukázal, pričom ak sa otec sám svojim protiprávnym zavineným konaním, navyše v dôsledku prečinu týkajúceho sa zanedbania povinnej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletým zbavil objektívnej možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť, nie je možné takúto okolnosť pripísať na ľarchu maloletých detí odkázaných výživou na svojich rodičov. Opačný výklad by viedol k tomu, že v dôsledku trestnej činnosti povinného rodiča by došlo k zbaveniu sa vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom a jej preneseniu na druhého rodiča, v danom prípade na matku, ktorá sa o maloleté deti dlhodobo sama osobne stará. Súd má vzhľadom na uvedené za to, že skutočnosť, že sa otec nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a následne domáceho väzenia, nie je dôvodom na zníženie výživného, keďže otec sa svojím nezákonným konaním, pre ktoré bol vo výkone trestu, zbavil možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, čo však nemôže byť na ľarchu maloletých detí.

15. Otec svoj návrh následne odôvodnil aj tým, že odkedy mu bolo súdom určené výživné, sa mu narodili ďalšie dve deti a jeho príjem je nižší ako bol v danom čase. Z vyjadrenia otca na pojednávaní dňa 01.02.2023 vyplýva, že jeho aktuálny príjem je okolo 750,- € mesačne. Otec nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti. Zo spisu sp.zn. 25P/130/2017 vyplýva, že otec v čase keď bolo určené výživné na maloleté deti zarábala ako podnikateľ sumu 1.400,- až 1.500,- €. Z nákladov vyčíslených matkou na maloleté deti v konaní, doručených súdu dňa 05.10.2022 vyplýva, že matka v nich uviedla len nevyhnutné náklady (na stravu, školu, MHD, drogériu, zdravotnú starostlivosť a bývanie), ktoré sú vzhľadom na vek maloletých detí primerané, možno až podhodnotené, avšak určené výživné vo výške 150,- € na každé z maloletých detí ich ani z 1 nepokrýva. Určené výživné tak nepostačuje ani na pokrytie základných potrieb maloletých detí, ktoré sa od posledného rozhodnutia vo roku 2017 niekoľkokrát zvýšili, a na ktorých by sa mal aj otec primerane podieľať. Súd má za to, že ani fakt, že otcovi pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti neodôvodňujú potrebu zníženia výživného, nakoľko výživné bolo súdom určené pred viac ako 4 rokmi, pričom to samé by odôvodňovalo naopak aj možné zvýšenie výživného na maloleté deti, ktoré pôjdu na strednú školu a ich výdavky sa s narastajúcim vekom stále zvyšujú, pričom takmer výlučne ich znáša matka. Otec si aj napriek tomu, že mu pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti musí uvedomiť, že s tým nadobúda nie len rodičovské práva, ale aj povinnosti, ktoré je povinný si plniť a stavať sa k nim zodpovedne.

16. Napriek tomu, že otec uviedol, že aktuálne nedosahuje príjem, ktorý mal v čase určenia vyživovacej povinnosti na maloleté deti, súd pri určení príjmu otca vychádzal aj z princípu potenciality, keď mal za to, že príjem vo výške do 1.500,- brutto by bol otec schopný zarábať aj teraz a v čase keď bol vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko otec nemá žiadne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili vo výkone práce a vzhľadom na jeho vek a schopnosti mal možnosť sa zamestnať aspoň s príjmom, ktorý mal v čase, kedy bolo výživné na maloleté deti určené. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré potenciálne mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti s dopyt na trhu práce. Súd tiež poukazuje na to, že otec na pojednávaní uviedol, že deti bráva aspoň na futbal, ktorý ho stojí aj 100,- €, z čoho vyplýva, že ak má otec na to, aby dával peniaze na futbal, mal by ich mať aj na to, aby hradil výživné matke, ktorá uhrádza prakticky všetky náklady spojené s potrebami detí, a to len z o niečo vyššieho príjmu ako uviedol otec, približne 800,- € netto. Matka sa navyše o deti takmer výlučne osobne stará a zabezpečuje im uspokojenie potrieb nielen po materiálnej, ale aj citovej stránke.

17. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že zo strany otca neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného na maloleté deti zo sumy 150,- € na každé z nich na nižšiu sumu, preto návrh otca súd v celom rozsahu zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava IV do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 127 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) a náležitosti odvolania podľa § 363 C.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 C.s.p.):

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1 a 2 C.m.p.).